

Likabehandlingsplan

samt plan för främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, inklusive den som sker i cyberrymden

HÄLLEBERGSSKOLAN

Innehåll

Skrivningar i skolans styrdokument	3
Vision och målsättningar.....	4
Främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering trakasserier och kränkande behandling.....	5
Rutiner för hantering av klagomål och synpunkter	10
Rutiner för akuta åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	11
Arbetsgång och ansvarsfördelning vid mobbning; upprepad diskriminering; trakasserier eller kränkande behandling.....	12
Arbetsgång för uppföljning, utvärdering och planering av åtgärder	14
Nulägesanalys och åtgärdsplan	155
Utvärdering av åtgärder och förslag till fortsatt arbete	157

Skrivningar i skolans styrdokument

Från och med den 1 januari 2009 finns det två lagar som har det gemensamma syftet att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skollagen (2010 kap 6) Åtgärder mot kränkande behandling är den ena, Diskrimineringslagen (2008:567) är den andra.

Denna plan beskriver skolans arbete både mot diskriminering och kränkande behandling. Sedan 1 januari 2017 innehåller Diskrimineringslagen inte längre ett krav på en särskild plan mot diskriminering. Däremot är arbetsgivaren och utbildningsanordnaren skyldig att skriftligen dokumentera alla delar av arbetet mot diskriminering. Vi har därför valt att även fortsatt göra det i denna plan, i den del som avser eleverna.

(Dokumentation vad gäller personalen sker på annat sätt.) Diskrimineringslagen säger att utbildningssamordnaren ska

- undersöka om det finns risker för diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) eller repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
- analysera orsaker till de hinder och risker som upptäckts
- vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
- följa upp och utvärdera arbetet

Följande definitioner och begrepp är hämtade från de båda lagarna:

Likabehandling innebär att alla barn och elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika.

Diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan och att det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Detta kan ske direkt eller indirekt. Den indirekta diskrimineringen kan ske genom tillämpningen av en policy eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men i praktiken missgynnar någon. I skolans verksamhet är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkningar innebär ett uppträdande som kränker någons värdighet men som inte har något samband med någon diskrimineringsgrund.

De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar och trakasserier kan ske vid enskilda tillfällen eller vara systematiskt återkommande; de kan äga rum i alla miljöer och under alla tider. De kan både drabba och utföras av såväl barn och ungdomar, som vuxna. En viktig utgångspunkt är att alltid ta alla som upplever sig diskriminerade, trakasserade eller kränkta på allvar.

Kränkningar och trakasserier kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad, tilltalad med könsord eller annan nedsättande benämning) Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- Text- och bildburna (t.ex. genom klotter, brev och lappar, sms eller via andra sociala nätverk)

Enligt lagen är den som verkar inom skola och förskola skyldig att aktivt motverka alla former av kränkande behandling och diskriminering.

Rektor har huvudansvaret för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsplan för att förebygga och motverka alla former av kränkningar.

Vision och målsättningar

Skolans Målsättning inleds med följande stycken:

"Vår grund är att Gud har skapat varje människa, att det finns en mening med varje människa och att varje människa därigenom har ett absolut värde. Detta värde kan inte poängsättas eller meritvärderas utan är absolut och oändligt. Vi vill att våra elever skall förstå hur värdefulla de är och ta åt sig detta värde, inte därför att det känns skönt att tro det, utan därför att det är sant.

I konsekvens med detta vill vi att eleven skall förstå att kamraten också har ett värde som inte är beroende av dennes prestationsförmåga, utan beror på att hon är skapad av Gud till en personlig, unik och underbar människa.

Därför vill vi målmedvetet arbeta för att eleven skall kunna se andras behov, vara generös och visa medkänsla och omtanke."

Utifrån denna grund skall det vara en självklarhet för skolans personal att främja barns och elevers lika rättigheter. Skolan skall aktivt verka för att alla elever ges likvärdiga förutsättningar.

Skolan skall också motverka diskriminering, både i de yttre förutsättningarna för verksamheten samt i det sociala samspelet. På en kristen skola kan det finnas skäl att vara särskilt uppmärksam på att elever med annan trosuppfattning inte blir diskriminerade. I de riktlinjer för den kristna profilen som Kristna Friskolerådet (samarbetsorgan för Sveriges kristna friskolor) tagit fram slås följande fast:

"Det är naturligt att på en kristen skola belysa frågeställningar utifrån ett kristet perspektiv. Detta kan t.ex. gälla frågor kring människovärde, ursprung, mål och mening med livet, relationer mellan människor, sätt att tala till och behandla varandra och konfliktlösning. Det är också naturligt och extra viktigt i en kristen konfessionell skola, att andra religioner, livsåskådningar och filosofier presenteras på ett allsidigt och sakligt sätt utifrån de urkunder och traditioner de har.

Samtidigt som det vid en kristen skola är av särskilt intresse för eleverna att relatera olika frågor till Bibeln, kristen tro och kristen etik så är det självklart att allsidigt belysa andra uppfattningar och tänkesätt."

Skolans hållning är att alla former av kränkande behandling är oacceptabla. Med detta menar vi varje handling eller tilltal som nedvärderar andra eller en själv. De beteenden som kan leda till krissituationer är i allmänhet bara toppen av ett isberg. Därför arbetar vi med grundläggande värderingar och lägger stor vikt vid mänskliga relationer. Det är skolans ansvar att upptäcka, åtgärda och förebygga trakasserier av alla slag. Varje individ har rätt till en välkomnande och uppmuntrande skolmiljö.

Vi ser det som utomordentligt viktigt att skolans elever inte vänjer sig vid och får en hög tröskel avseende ett rått språkbruk och legitimering av våld eller annan typ av tvång. Det allra viktigaste medlet att skapa den miljö vi vill ha på skolan är att behandla varje elev med kärlek, respekt och intresse.

Främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering trakasserier och kränkande behandling

Organisatoriska lösningar

ansvariga för kränkings- och mobbningsärenden

Elevhälsoteamet, bestående av rektor, skolsköterska, kurator, speciallärare samt en person med särskilt fokus på frågor kring trygghet och trivsel, träffas en gång var tredje vecka. Teamet är en resurs för elever i behov av stöd på olika plan och kan kopplas in vid diskriminering och kränkande behandling. De driver också det förebyggande elevhälsoarbetet, vilket bland annat innefattar dessa frågor.

Elevhälsoteamet på skolan ansvarar för kränkings- och mobbningsärenden, ytterst ansvarig för dessa frågor är rektor. Elevhälsoteamet samtalar regelbundet kring situationen på skolan och kring de eventuella signaler de fått på mobbning eller annan kränkande behandling. Elevhälsoteamet ska informeras och kopplas in vid ärenden som rör mobbning och kränkningar, se rubriken *arbetsgång och ansvarsfördelning vid mobbning; upprepad diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling*.

hög personaltäthet

Skolan har jämförelsevis en mycket hög personaltäthet, med drygt 10 lärare/100 elever. Detta medverkar till att varje elev blir sedd och får det stöd den behöver.

uppmärksam och informerad personal

Den personal på skolan som bedöms vara berörda, uppmärksammas på eventuella mobbingsituationer eller upprepade konfliktsituationer.

klassgenomgångar varje termin

Minst en gång per termin går rektor och speciallärare igenom varje klass (F-9) tillsammans med undervisande lärare, i syfte att fånga upp om någon elev är i behov av särskilt stöd. Detta blir också ett ytterligare tillfälle att få syn på om det är någon elev eller relation som vi behöver vara extra uppmärksamma på då det gäller diskriminering och kränkande behandling.

öppen skolgård - god lekmiljö och lätt att överblicka

Skolgården är en levande och öppen miljö som inbjuder till aktiviteter av olika slag. Skolgården har både grusplaner, asfaltplaner och skogsområden. De som vill spela boll har möjlighet att delta i fotboll, volleyboll, basketboll, badminton, bordtennis, bandy eller King. I skogsområdena finns liggande trädstammar som inbjuder till klättring och andra spännande lekar. De elever som bara vill sitta i skogsbacken och prata kan göra det. Det finns få undanskymda ställen, vilket gör att skolgården är relativt lätt att som rastvakt få en överblick över. Detta minskar risken för att någon blir illa behandlad utan att det upptäcks. Alla elever på skolan har gemensamma raster. Detta gör att det skapas många naturliga tillfällen för möten mellan elever i olika åldrar.

Arbete som berör samtliga elevgrupper på skolan

den kristna grunden

Personalen på skolan förmedlar en människosyn, där det finns förståelse för olikheter och där varje människa bemöts med respekt.

relationer i fokus

En av hörnstenarna i Hällebergsskolans verksamhet är att se själva lärandet i ett relationsperspektiv. Lärandet sker i samspelet med andra människor och kunskapen får mening genom att den blir till värde för andra. Vi vill att eleven inte bara ska fråga sig hur den ska nå ett visst mål, utan också ställa sig frågan hur den kan bidra till att andra når målet. Vi vill ha en skola som ser individen och ger den utrymme att utvecklas efter sina förutsättningar, men i ett ständigt relaterande till omgivningen; självständiga individer i ömsesidigt beroende av varandra.

Med ett relationsbaserat lärande menar vi dels att en god social miljö ger goda förutsättningar för lärande, dels att vi utvecklas och växer tack vare människor omkring oss, men också att det i interaktionen mellan människor uppstår ny kunskap, som inte varit möjlig utan vars och ens bidrag. Helheten blir mycket större än summan av delarna. Vi arbetar därför med att utveckla former för ett verkligt relationsbaserat lärande i skolan, genom att försöka skapa förutsättningar för elever att interagera med varandra på ett sätt som stimulerar deras utveckling.

lärare styr grupp sammansättning

När eleverna arbetar tillsammans i grupp eller parvis, styr läraren sammansättningen för att ingen ska hamna utanför och för att eleverna ska tränas i att arbeta tillsammans med alla.

ordningsregler

Skolans ordningsregler uppdateras varje år i samråd med elevrådet på skolan. I klasserna förs samtal kring ordningsreglerna och i vissa fall utmynnar det i trivselregler som gäller för just den klassen.

morgonsamlingar

Några morgnar i veckan, innan vi kör igång med den första lektionen, samlas klassen till morgonsamling. Ibland sjunger vi tillsammans efter elevernas önskemål, den som vill ber och läraren kan läsa något ur Bibeln eller berätta om något med anknytning till den kristna tron.

Morgonsamlingarna skapar en lugn och uppsamlade start på dagen. Det uttrycks, på olika sätt, en önskan om att vi under dagen skall fungera väl tillsammans - en positiv förväntan. Eleverna får också möjligheten att berätta om sådant de är oroliga för eller glada över, vilket skapar delaktighet i varandras liv. Vi påminns också om den kristna värdegrunden som bland annat framhåller alla människors lika värde, att vi är älskade av Gud sådana som vi är. Det är en god grund för hur vi skall se på och bemöta varandra.

aktiviteter över klassgränserna

Eleverna i de äldre klasserna medvetandegörs om hur de uppfattas av förskolebarnen och vad de behöver tänka på för att visa dem respekt. Det kan handla om att inte vara för högljuda i korridorerna och att låta det vara tätt i uppehållsrummet utanför förskolans lokal.

Förutom att eleverna spelar fotboll tillsammans under rasterna (årskurs 1 upp till årskurs 9) så ordnar elevrådet ibland med aktiviteter där eleverna samarbetar över gränserna. Årskurs 9-elever ordnar aktiviteter för förskolan. Vi är en liten skola så när vi åker och gör olika aktiviteter, som idrott på Rimnersvallen, delar vi ofta in oss i åldersblandade lag.

Arbete som berör eleverna i klass 1-9

mentorsamtal

Varje elev har en mentor, en pedagog, som den samtalar med under ca 20 minuter, tre till fyra gånger per termin. Samtalen fokuserar på elevens lärande och utveckling och är ett naturligt tillfälle att stämma av hur eleven upplever sin skolsituation i stort. Mentorskapet har en viktig funktion i att skapa trygghet för eleverna och en vetskap om att det finns vuxna som är närvarande och vill lyssna.

trivselenkät och uppföljning

I november varje år genomförs en trivselenkät med eleverna, dessutom genomförs en med föräldrar vartannat år (ht udda år). En sammanställning görs därefter så snart som möjligt vilken leder till återkoppling till klasserna och vid behov akuta åtgärder. En uppföljning av enkäten ur ett vidare perspektiv görs under perioden december-januari och ligger till grund för en uppdatering av likabehandlingsplanen; förslag på nya åtgärder och utvärdering av gamla.

värderingsövningar, parsamtal, empatiträning

En viktig del i skolarbetet är att kunna fungera tillsammans, kunna förstå hur andra tänker och känner, kunna samtala med varandra även om man inte delar varandras uppfattningar samt att kunna stå för sin egen åsikt. Som ett led i att främja dessa kvaliteter jobbar vi regelbundet med övningar av olika slag där eleven får möjlighet att fundera kring vad som är rätt och fel, gott och ont. Det görs t.ex. genom samtal i större och mindre grupper, värderingsövningar där eleven får ta ställning i olika påståenden och argumentera för sitt ställningstagande, att dramatisera olika vardagssituationer och samtala om dem samt att skriva reflekterande texter till etiska dilemman eller problem.

inflytande

Vi vill att våra elever ska förstå hur man kan framföra åsikter och synpunkter på ett effektivt och respektfullt sätt. Därför förs ett samtal i klasserna om hur och när man bäst tar upp olika saker med vuxna för att verkligen få dem att lyssna. Det kan till exempel handla om att söka upp en vuxen i lugn och ro istället för att ropa något i korridoren, att förklara och motivera sina åsikter istället för att bara klaga.

mobilregler

Skolan har tydliga regler för mobilanvändandet, för att motverka kränkningar.

lika villkor killar/tjejer

Det är av stor vikt att killar och tjejer får lika förutsättningar att lyckas och att utvecklas i skolan; att de vågar och vill ta plats i gruppen, att de bemöts med respekt och bemöter andra med respekt. Det kan handla om att kunna lyssna på varandra och om att få en trygghet i att höja sin röst i klassrummet.

Personalen på skolan samtalar regelbundet om hur situationen i klasserna är med tanke på detta. När vi sett brister, t.ex. att killarna i en grupp tenderat att bli dominant, har det bl.a. gjorts extra satsningar på samtalsövningar; parsamtal där eleverna fått promenera på skolgården och samtala om olika ämnen.

studiebesök, gäster mm

Eftersom skolan har relativt få elever med bakgrund i andra kulturer, så är det viktigt att få in kulturmöten i utbildningen. Därför bjuder vi in gäster och gör studiebesök som skapar sådana möten. Det kan vara att elever gör intervjuer med nyanlända eller att någon kommer till skolan och berättar om hur det är att leva i en annan kultur eller om erfarenheten att flytta från en kultur till en annan.

Vi eftersträvar att det ska finnas personal med utomnordisk bakgrund på skolan.

perspektiv på beteenden

Vi har som mål att våra elever ska förstå att och hur alla medborgares beteende formar vårt gemensamma samhälle. Hur det till exempel påverkar om värden som ärlighet och ansvar nedvärderas. Vi vill också att de ska vara medvetna om lagar som är aktuella för eleverna och vad som ligger bakom dessa.

Arbete som berör eleverna i förskoleklassen respekt för olikheter

I förskoleklassen arbetar vi återkommande med ett tema om hur barn har det på olika platser på jorden. Detta för att skapa en förståelse för att livet ser väldigt olika ut för olika människor. Frågor kring olikheter i det egna samhället och i den aktuella gruppen tas också upp med syfte att barnen ska kunna visa alla människor respekt trots olikheter av olika slag.

gemensamma ordningsregler

I förskoleklassen börjar vi läsåret med att prata om hur vi vill att det ska vara i förskolan, spelar dramatan om relationer och samtalar kring dessa. Samtalen mynnar ut i gemensamma trivselregler som eleverna "skriver under".

delaktighet och goda relationer

Eleverna i förskoleklassen görs ofta medvetna om vikten av att alla som vill får vara med i leken. Utifrån konfliktsituationer tränas de också i att ta andras perspektiv och få en förståelse för hur det egna beteendet kan uppfattas av andra. Vi är noga med att eleverna reder ut och gör upp om de kommit i konflikt eller på annat sätt varit tråkig mot någon annan.

utvärdering och uppföljning

Inför utvecklingssamtalen i förskoleklassen får föräldrarna en blankett med frågor som de fyller i tillsammans med barnen. Dessa frågor tas sedan upp tillsammans med läraren under samtalet. Frågorna berör bland annat trivsel och relationer. I samband med föräldrasamtal varje termin, dokumenteras varje elevs utveckling också då det gäller det sociala samspelet.

I situationer då enskilda elever vid upprepade tillfällen har ett beteende som inte är respektfullt mot andra, dokumenteras de åtgärder som görs och eventuella föräldrakontakter.

För att utvärdera situationen för gruppen i stort, använder sig lärarna i förskoleklassen av en enkät. Detta sker i oktober/november varje år. Resultatet följs upp i samarbete med biträdande rektor och med elevhälsoteamet om det finns behov av det. I denna uppföljning samtalas det kring eventuella akuta åtgärder och sätts upp mer långsiktiga mål för det kommande året. Dessa mål utvärderas i samband med nästa års enkät.

Rutiner för hantering av klagomål och synpunkter

Information till alla berörda

Alla vårdnadshavare, elever och personal ska informeras om nedanstående rutiner för hantering av klagomål och synpunkter. Denna information ska finnas med i det läsårshäfte som delas ut till vårdnadshavare vid läsårsstarten.

Hantering av klagomål och synpunkter

Tillsammans med elever och vårdnadshavare kan vi utveckla och förbättra vår verksamhet och öka elevernas ansvarstagande för sin utbildning. Klagomål är viktiga för skolan och uppfattas inte negativt. De ger skolan en möjlighet att t ex ändra rutiner, utveckla processer eller förbättra informationen. Därför ska det finnas tydliga rutiner för hur klagomål lämnas och hanteras av skolan. Det är också ett krav på skolan enligt 4 kapitlet 8 § skollagen som säger " Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt."

Skolans förhållningssätt

Klagomål och synpunkter ska alltid tas på allvar och hanteras utan dröjsmål. Samtliga medarbetares förhållningssätt ska präglas av

- ett gott bemötande
- att ge god information som skapar realistiska förväntningar
- att klagomål och synpunkter välkomnas, både muntliga och skriftliga
- att alla klagomål och synpunkter ger möjlighet till förbättringar
- en snabb återkoppling

Kontakta ansvarig lärare/personal först

Om du som elev eller vårdnadshavare anser att något inte motsvarar dina förväntningar kontaktar du först den person som ditt klagomål berör. Ofta kan saker åtgärdas direkt. Om du upplever att du inte får den hjälp du behöver eller att problemet och missnöjet finns kvar så vill vi att du kontaktar rektorn. Rektorn har möjlighet att besluta om olika åtgärder.

Skriftligt klagomål

Om du trots ovanstående kontakter fortfarande är missnöjd kan du lämna ett skriftligt klagomål till skolan. Ditt skriftliga klagomål kommer att dokumenteras och utredas. Inom 3 dagar kommer du, under förutsättning att klagomålet inte lämnas anonymt, att få en bekräftelse på att klagomålet har tagits emot. Skriftligt svar lämnas när utredningen är klar, dock senast inom 14 dagar.

Kortfattat

- Kontakta först personalen som berörs.
- Om du inte är nöjd med personalens hantering av ärendet, så kontakta rektorn.
- Om du inte är nöjd med rektors hantering skriver du ett skriftligt klagomål, som lämnas/skickas till skolans huvudman, styrelsen@halleberg.se.
- Bekräftelse på skolans mottagande av klagomålet lämnas och klagomålet utreds.
- Skriftligt svar lämnas inom 14 dagar från det skolan mottagit skrivelsen.
- Är du inte nöjd med skolledningens/huvudmannens hantering av ärendet kan du vända dig till Skolinspektionen, som är tillsynsmyndighet för skola och barnomsorg.

Rutiner för akuta åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling kopplat till verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektorn, som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen. Klassföreståndare bör också alltid informeras. Detta görs genom att man fyller i blanketten för anmälan av ärendet och sedan meddelat rektor och klassföreståndare att en sådan upprättats.

En princip i vårt sätt att hantera konflikter är att hela tiden agera med samtliga inblandades bästa för ögonen.

För att inte utsätta elever för press från kamrater är det bra att samtala i enrum. Undantag kan behövas om handlingen sker offentligt - det är åtminstone viktigt att övriga elever ser att skolan tar situationen på allvar och vidtar åtgärder.

Det är också viktigt att tänka på den svåra situation även föräldrarna hamnar i när deras barn på något sätt uppfört sig illa. De behöver känna skolans stöd och förtroende i att samarbeta för deras barns bästa.

Utredning

Samtal med elever i konfliktsituationer bygger på några viktiga principer:

- Eleven tas på allvar
- Du utgår från att eleven både vill och kan ta ansvar för sitt uppförande
- Ni ska tillsammans komma fram till hur situationen ska lösas

Ett sådant samtal kan ha ungefär följande gång:

- Låt eleven i lugn och ro redogöra för sin version. Ställ frågor för att förstå hur eleven ser situationen, inte för att argumentera.
- Fråga hur eleven eventuellt kunde uppträtt annorlunda för att lösa situationen. Eleven får alltså själv tänka efter och reflektera över andra, icke-destruktiva lösningar.
- Ställ aldrig frågor i stil med "varför gjorde du så här?". Sådana frågor leder in i en återvändsgränd, eftersom eleven inte handlat medvetet, utan impulsivt.

Ofta räcker ovanstående för att eleven ska se sin del i orsakerna till konflikten. Om inte, behöver du själv beskriva elevens beteende i den aktuella situationen utifrån hur du själv uppfattat det. Om du redan talat med andra inblandade kan du beskriva hur dessa uppfattat denne elevs handlande.

Om känslorna hunnit lägga sig kan det vara lämpligt att tala med samtliga inblandade på en gång. Du måste då se till att alla får ge sin version. Det är viktigt att enstaka elever inte får dominera ett sådant samtal.

Det är en stor fördel att komma fram till en någorlunda likartad uppfattning om vad som hänt. Eleven uppfattar i allmänhet inte sitt beteende på samma sätt som den som utsätts för det. Om eleven inte tycker sig ha menat så illa, kan man fråga om han/hon ändå kan förstå att de andra uppfattat det som de gjort.

- Markera tydligt vad som är oacceptabelt: "Det här och det här ska inte förekomma på skolan. Är vi överens om det?"
- Diskutera aldrig andra elevers beteende. "Jag talar med dig om ditt beteende och med andra elever om deras."
- Diskutera tillsammans hur situationen ska lösas/beteendet förändras.

Förlåtelsen är en självklar utgångspunkt för samtalet. Det som är gjort är gjort, och när ni kommit fram till vad som hänt och vad som varit fel flyttas fokus från händelsen till upprättelsen:

- Alla gör misstag, en del fler än andra, men det viktiga är vad som händer sen: hur du löser dina konflikter. Hur tänker du göra med detta?
- Förlåtelsen är central i alla relationer. Den som handlat olämpligt behöver se sitt behov av förlåtelse, dels pga. sitt felaktiga handlande, dels för att upprätta relationen.
- Fråga om eleven vill göra upp saken på egen hand eller om den vill ha din hjälp, t.ex. med att hämta andra inblandade. Det är bra om eleverna tränas i att göra upp saker själva.

Om det som hänt behöver tas upp med föräldrarna kan det vara bra att uppmana eleven att själv berätta vad som hänt hemma. Det är ofta bra för att i hemmet få ett positivt samtal. Sedan tar du själv kontakt med hemmet och klargör vad som hänt och hur skolan arbetar med det.

Om det rör sig om ett beteende som ofta upprepas får det inte gå slentrian i hanteringen, utan varje situation är unik. En elev som fastnat i ett destruktivt beteende behöver hjälp. Det är bra med regelbundna samtal då ni talar om hur det fungerat sen förra samtalet. Då sker samtalen inte enbart på förekommen anledning utan det blir tillfälle att tala om framsteg och situationer där eleven lyckats bryta det negativa mönstret.

Arbetsgång och ansvarsfördelning vid mobbning; upprepad diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

1. Vid misstanke om mobbning eller annan kränkande behandling ges omedelbar information till den utsattes klassföreståndare och rektor.
2. Om klassföreståndaren gör bedömningen att det handlar om mobbning eller upprepad kränkande behandling, meddelar denne rektor, liksom vid all kränkande behandling. Rektor håller sedan själv i ärendet eller utser en ansvarig i elevhälsoteamet. Rektor ska informera huvudmannen.
3. Klassföreståndare, eller annan person som rektor utser, utreder omgående händelsen genom att samla information och dokumentera. (enligt skollagen kap 6 § 10) Skolans kurator är vid behov en resurs vid utredningen. Den som utrett informerar också berörda vårdnadshavare om vad som hänt och vilka åtgärder som skolan vidtar.
4. Den som utrett talar med dem som mobbat en och en, informerar om nästa åtgärd och ställer krav på att mobbningen ska ta slut.
5. Klassföreståndare följer upp inom en vecka med den utsatte och dem som mobbat. Under den perioden har alla vuxna runt omkring eleverna extra vaksamhet. För att möjliggöra detta ges relevant information till berörd personal. Den utsatte erbjuds samtalsstöd. Vårdnadshavare ges information om utvecklingen.
6. Om mobbningen fortsätter informerar klassföreståndaren vårdnadshavare och rektor om vad som hänt, vilka åtgärder som vidtagits, vad som blir nästa steg och klassföreståndare ber vårdnadshavarna till den utsatte att hålla kontakten med skolan och höra av sig vid minsta misstanke om att mobbningen fortsätter.
7. Klassföreståndare följer upp igen med den utsatte och dem som mobbat efter högst två veckor. Om mobbningen inte upphört sker följande:
8. Klassföreståndare informerar rektor, som tar över ansvaret för att driva ärendet vidare, antingen själv eller genom att lämna över ansvaret till någon annan i elevhälsoteamet. Klassföreståndare hålls underrättad om hur arbetet fortskrider.
9. Rektor eller annan ansvarig talar med dem som mobbar en och en, informerar om nästa åtgärd och ställer krav på att mobbningen ska ta slut. Om mobbningen bedöms som allvarlig medverkar ytterligare en vuxen på skolan i samtalet (ej klassföreståndare)
10. Rektor eller annan ansvarig följer upp med den utsatte och dem som mobbat efter ca två veckor. Om mobbningen bedöms som allvarlig medverkar ytterligare en vuxen på skolan i samtalet (ej klassföreståndare). Om mobbningen inte upphört sker följande:
11. Rektor tillkallar elev och vårdnadshavare till dem som mobbat för samtal på skolan tillsammans med någon mer från elevhälsoteamet. Vårdnadshavare och elev meddelas om nästa steg om mobbningen fortskrider.
12. Rektor informerar vårdnadshavarna till dem som mobbat om att mobbningen ej upphört och uppmanar föräldrarna att söka hjälp hos BUP eller liknande. Skolan vidtar de åtgärder som krävs för att säkerställa den utsattes trygghet. Det kan t ex vara särskild undervisningsgrupp för dem som mobbar.

13. Skolan anmäler ärendet till socialnämnden alternativt polisen, eller beslutar om annan åtgärd som t ex hemundervisning. Rektor informerar skolans huvudman om vidtagna åtgärder. (Både anmälan till socialtjänsten och till polisen kan givetvis ske när som helst under ärendet, i överensstämmelse med skolpersonalens skyldighet enligt lag.)

Övrigt: Dokumentation sker från början. Elever ska kunna vända sig till mentor eller annan personal på skolan även om klassföreståndare är ansvarig och måste informeras. Vid mobbning som berör elever ur olika klasser samverkar klassföreståndare från de båda grupperna från punkt 2 och framåt. Vid mobbning och allvarlig kränkning tas alltid kontakt direkt med föräldrarna till de inblandade.

Anmälan om kränkning från personal mot elev

Om en elev upplevt sig utsatt för trakasseri eller kränkande behandling av någon i personalen, kan eleven eller vårdnadshavaren kontakta vem de vill i personalen, och denne ska genast vidarebefordra informationen till rektor. Om någon i personalen på annat sätt får vetskap om att en elev upplevt sig utsatt för kränkning av personal, så ska de också genast meddela rektor. Rektor meddelar också huvudmannen. Om det är rektor som eleven upplevt sig kränkt av, ska i stället huvudmannen meddelas omgående av den personal som fått kännedom om händelsen.

Rektor ansvarar för utredning, dokumentation och åtgärdande av händelser där en elev upplevt sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av personal. Om det är rektor som anmälts utser huvudmannen vem som ska hantera ärendet. Eleven och elevens vårdnadshavare ska få återkoppling på hur skolan agerar.

Arbetsgång för uppföljning, utvärdering och planering av åtgärder

Månad	Åtgärd	Ansvarig
November	Genomförande av trivselenkät. Elever varje år, föräldrar ht udda år. Förskoleklassens personal utvärderar sin verksamhet med hjälp av en enkät.	Biträdande rektor,
November/ december	Sammanställning av enkätsvar och uppföljning i klasserna, ev. akuta åtgärder	Biträdande rektor, Klassföreståndare
December/januari	Fördjupad uppföljning av enkätsvar med syfte att utvärdera och uppdatera likabehandlingsplan, samt sätta upp nya mål och åtgärder.	Biträdande rektor, elevhälsoteamet
Maj - Juni	Slututvärdering och ev. revidering av årets åtgärder	Biträdande rektor och lärarkollegiet
Augusti	Aktualisering och konkretisering av åtgärder, samt repetition av generella riktlinjer i likabehandlingsplanen. All personal, f-9 är med.	Biträdande rektor
Augusti	Föräldrar får i läsårshäftet, information om rutiner för hantering av klagomål på Hällebergsskolan	Rektor
September	På föräldramöten lyfts någon fråga från likabehandlingsplanen för att synliggöra och involvera föräldrar i detta arbete. De föräldrar som inte redan har, får en förkortad version av likabehandlingsplanen.	Klassföreståndare
September	Rektor informerar i klasserna om vad som händer vid kränkande behandling och hur man hanterar klagomål. Rektor ser också till att det finns en förkortad version av likabehandlingsplanen tillgänglig i varje klassrum.	Rektor

Nulägesanalys och åtgärdsplan

Likabehandlingsplanen består också mål och åtgärder som uppdateras och följs upp på årlig basis. Är du intresserad av att veta mer om vad vi fokuserar på just nu kopplat till trivsel och trygghet, är du välkommen att ta kontakt med skolans rektor.

Uppdaterad 2020-01-21

Rakel Eriksson, biträdande rektor